

فرهنگ رستنی‌های ایران

اطلس گلها و گیاهان (رستنی‌های) زینتی

پاره دوم

B

جلد چهاردهم

تألیف: دکترهادی کریمی

علم کشاورزی ایران

۱۳۹۰

پیشگفتار

آمد سحری ندا ز میخانه ما کای رند خرباتی دیوانه ما
برخیز که پر کنیم پیمانه ز می زان پیش که پر کنند پیمانه ما

خیام

در این مجموعه به گیاهان بومی، وارد شده یا غیربومی اشاره شده است و برای آن است که رستنی مورد نظر برگزیده یا انتخاب گردد.

- هر گیاه دارای لهجه و گویش‌های انگلیسی و فارسی زیاد است ولی یکی انتخاب شده است.
- کلیه جنس‌ها گونه‌های متفاوت دارند و من یک گونه یا کولتیوار را انتخاب نموده‌ام.
- زمانی بر آن شدم که به زبان ترویجی مطالبی درباره گیاهان زینتی بنویسم.
- ابتدا تشخیص دادم که برای اطلاع عموم ابتدا از جنس یا گونه‌های گیاه شرحی کلی نوشته شود و سپس شرح مختصری از گونه مورد نظر یا از کولتیوار گونه زینتی مورد نظر مطالب بطور خیلی خلاصه و ترویجی نوشته شود.
- منظور از چه گیاهی کجا آن است که علاقمندان سریع به محل رویش، آب و هوا، خاک، آب، درجه حرارت، یکساله یا چندساله بودن، آلودگی هوا، محل انتخابی کشت، عرض و طول گیاه، شایستگی برای فضاهای سبز مختلف، خزان کننده یا همیشه سبز، نحوه ازدیاد و بالاخره رنگ گلها و غیره را در چند سطر بیاموزند.
- توجه باید داشت که بعضی از گیاهان هم زینتی، هم دارویی و هم هرز شناخته می‌شوند و در این مجموعه فقط شرح جنس یا گونه کولتیوارهای زینتی، گونه‌ای را به اطلاع علاقمندان با عکس داده شده است.
- در شرح هر گیاه ابتدا شرح مختصری در مورد کلی آن جنس و سپس در مورد گونه مربوطه و بعد از آن در مورد کولتیوار زینتی مربوط به آن گونه قلم رفته است.
- برای کسب اسامی یا لهجه‌ها یا گویش‌های فارسی و حتی انگلیسی رستنی‌های شرح داده شده می‌توان بر فرهنگ رستنی‌های ۵ زبانه ایران جلد اول مراجعه کرد.
- جنس هر کدام از گونه‌های گیاهان زینتی شرح داده شده دارای گونه‌های زینتی یا کولتیوار یا واریته‌های مختلف دیگری می‌باشد که اهمیت آنها کمتر از گونه‌های شرح داده شده نیست.

- شرح جملات هر گیاه خیلی ساده و ترویجی نوشته و بیان شده است.
- در این مجموعه سعی شده نام مناسبی از مجموعه گویش‌های فارسی برای گونه‌های گیاهان زینتی شرح داده شده انتخاب گردد.
- بعداز جنس در بعضی مواقع spp. گذاشته شده است که دال بر چندین گونه از جنس ذکر شده را می‌دهد و در صورتی که sp. باشد یک تک گونه را می‌رساند.
- گویش‌های فارسی بکار رفته در مورد گیاهان مختلف زینتی پیشنهادی متناسب با لهجه‌های متداول کشور است که در فرهنگ رستنی‌های ایران جلد اول منعکس شده است.
- چون بیشتر گیاهان زینتی نام فارسی ندارند، لذا درصدد برآمدیم که نام‌های انگلیسی آنها را حتی المقدور منعکس نماییم تا شاید بتوان روز و روزگاری از آنها استفاده نمود.
- بعضی گیاهان زینتی که جلو آنها خالی می‌باشد گرچه اسم علمی آنها در بین گل‌کارها و گل‌فروشی‌های متداول است ولی اینجانب نام آنها را منعکس نکردم.
- هر جنس گیاه به تنهایی دارای واریانت یا کولتیوارها و دورگ گیری‌های متعددی است که جهت جلوگیری از ابهام از بردن نام و شرح آنها امتناع یا خودداری گردیده است.
- هرس و آبیاری در موقع رشد و هرس به منظور فرم دادن گیاهان لازم است.
- آ معنی فرم است.
- هرس در هر گیاهی می‌توان انجام داد تا گیاه پرپشت بدست آورد و شاخه دهی آن زیاد گردد.
- آبیاری در گلدان به اندازه کافی در فصل رشد باید داده شود.
- اسامی انگلیسی یا به جنس یا به گونه تعلق دارد.
- یک نمونه از چندین نمونه گیاه یا کولتیوار شرح داده شده و از بقیه ذکر نشده است.

هادی کریمی

پاییز ۱۳۹۰